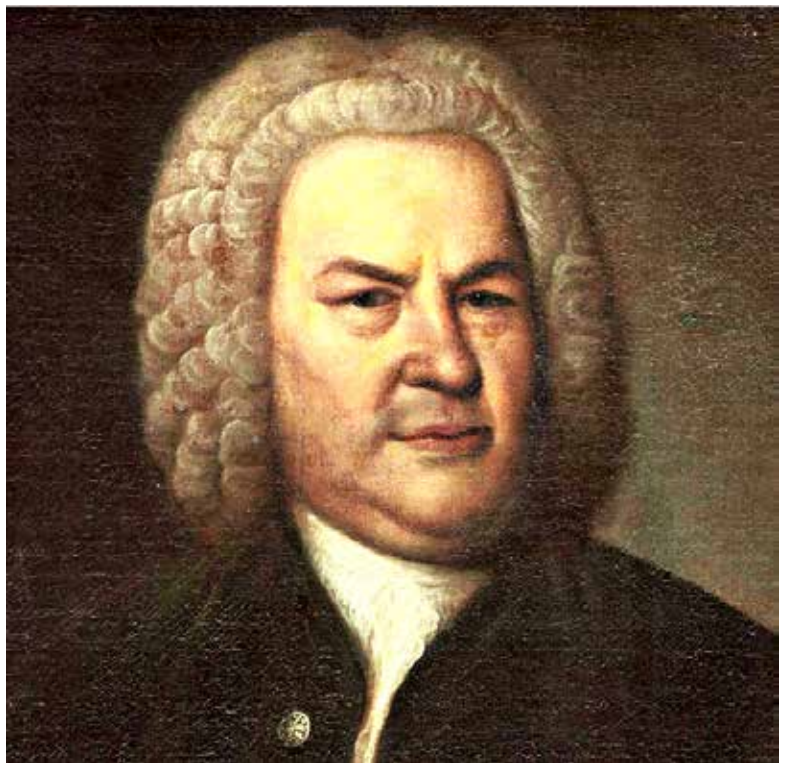

Mästarna och deras instrument: Bach och pianot

J.S.Bach var mycket intresserad av sin samtids instrument och anlätades t.ex. mycket ofta för att inspektera och provspela nya orglar. Bland instrumentmakarna under första hälften av 1700-talet märks inte minst Gottfried Silbermann. Han är väl mest känd för sina orglar, varav ett antal finns kvar, men han byggde även andra klaverinstrument. På 1730-talet byggde han sina första pianoforten och visade ett för Bach 1736. Bach hade synpunkter; tyckte det var svårspelat och att diskanten var för svag.

På 1700-talet fanns det många kungliga och furstliga hov som regerades av mycket musikintresserade och t.o.m. musikaliska herrar. En av dessa var Fredrik II av Preussen, som beställde några(!)pianoforten av Silbermann. Detta var 1746 och då hade Silbermann gjort vissa förbättringar. I maj 1747 besöker Bach Potsdam, där han ger en orgelkonsert och avlägger visit hos kungen. Det musicerades och naturligtvis provade Bach de nya instrumenten. Den gång vinner de Bachs gillande! Ett par av dessa pianoforten som Fredrik II införskaffade finns faktiskt bevarade.

Tyvärr fick inte Johann Sebastian se utvecklin-

gen då han ju dog 1750. Dock hade han många barn varav flera av sönerna blev musiker och kompositörer. I detta sammanhang bör särskilt framhållas Wilhelm Friedemann, Carl Philipp Emanuel och inte minst Johann Christian. Den sistnämnde är av särskild betydelse. Johann Christian flyttade till London och blev mycket framgångsrik som kompositör och musiker. Han var, enligt vissa uppgifter, den förste att ge en offentlig konsert på pianoforte. Han gav i vilket fall en konsert på detta instrument i juni 1768.

Där, i London på 1760-talet sker också ett fantastiskt möte: en liten kille på 8 år får träffa en av sina idoler. Det är 1764, den lille killen heter Wolfgang, Mozart i efternamn och han får träffa just Johann Christian Bach. Johann Christian tyckte mycket om lille Wolfgang och gav honom lektioner i komposition. Det utmynnade bl.a. i att Mozart skrev sin första symfoni där och då!

Thomas Blum

